

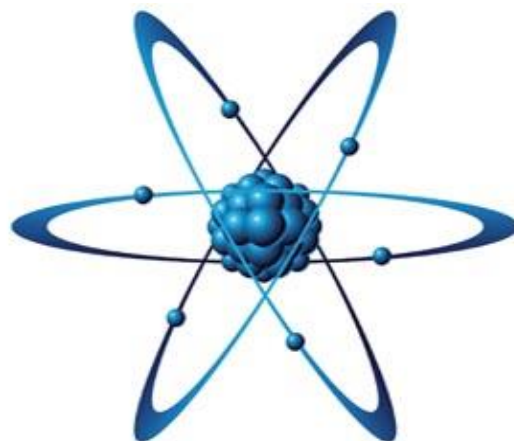
**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
САДІВНИЦТВА**

РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ УМАНСЬКОГО НУС

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ”**

Умань – 2014

УДК 001.8:63
ББК 72.5
М58

*Рекомендовано до друку вченою радою
Уманського національного університету садівництва
(протокол № 1 від 04. 09. 2014 року)*

Редакційна колегія:

Непочатенко О.О. – доктор екон. наук, професор, Україна (відповідальний редактор), **Карпенко В.П.** – доктор с.-г. наук, професор, Україна (заступник відповідального редактора), **Бживач Я.** – доктор наук (Польща), **Жудро М.К.** – доктор екон. наук, професор (Білорусь), **Деревяга П.І.** – кандидат екон. наук, доцент (Казахстан), **Говдя В.В.** – доктор екон. наук, професор (Росія), **Балабак А.Ф.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Господаренко Г.М.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Грицаєнко З.М.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Єщенко В.О.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Лихацький В.І.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Мельник О.В.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Осокіна Н.М.** – доктор с.-г. наук професор (Україна), **Парій Ф.М.** – доктор біол. наук, професор (Україна), **Токар А.Ю.** – доктор с.-г. наук, професор (Україна), **Нестерчук Ю.О.** – доктор екон. наук, професор (Україна), **Кучеренко Т.Є.** – доктор екон. наук, професор (Україна), **Музиченко А.С.** – доктор екон. наук, професор (Україна), **Школьний О.О.** – доктор екон. наук, професор (Україна), **Уланчук В.С.** – доктор екон. наук, професор (Україна), **Прокопчук І.В.** – кандидат с.-г. наук, доцент Україна (відповідальний секретар).

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки», 19-20 листопада 2014 р. / Редкол.: Непочатенко О.О. (відп. ред.) та ін. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2014. – 252 с.

ISBN

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень вітчизняних та іноземних науковців. У наукових матеріалах висвітлено питання, що стосуються актуальних питань сучасної аграрної науки.

Розраховано на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються дослідженням питань розвитку сучасної аграрної науки.

ISBN

© Уманський національний
університет садівництва, 2014

ЗМІСТ

АГРОНОМІЯ

<i>Д.М. Адаменко, І.С. Кравець</i>	МОНІТОРИНГ БУРЯКОВОЇ КРИХІТКИ (<i>ATOMARIA LINEARIS</i> STERN).....	12
<i>Д.П. Білобородько, О.В. Вольвач</i>	ОЦІНКА АГРОЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ЦУКРОВОГО БУРЯКУ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ ЗМІНАМИ КЛІМАТУ.....	13
<i>В.П. Булгаков</i>	АНАЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ САПРОПЕЛЮ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ.....	15
<i>Н.Ю. Волкова</i>	АГРОЕКОЛОГІЧНІ УМОВИ ОСІННЬОГО ПЕРІОДУ ВЕГЕТАЦІЇ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ НА ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	17
<i>Н. В. Воробйова</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ СОРТІВ КАРТОПЛІ РАННЬОЇ У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	18
<i>П.В. Гогунська</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ ОБРОБКИ ПЛОДІВ СЛИВИ РОЗЧИНОМ НАНОЧАСТОК МЕТАЛІВ ДЛЯ ПОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ЗБЕРІГАННЯ.....	19
<i>Я.В. Гарбар, О.Ю. Стасіневич</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗА РІЗНИХ НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ.....	21
<i>А.А. Даценко</i>	АКТИВНІСТЬ ОКРЕМИХ ФЕРМЕНТІВ АНТИОКСИДАНТНОЇ СИСТЕМИ ГРЕЧКИ ЗА ДІЇ БІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ.....	22
<i>Н.В. Данілова, Т.Ф. Долюк</i>	ЗАЛЕЖНІСТЬ ВРОЖАЙНОСТІ ПРОСА ВІД ОСНОВНИХ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	24
<i>П.М. Данилюк, О.Ю. Стасіневич</i>	ВПЛИВ НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ І СПІВВІДНОШЕНЬ ЕЛЕМЕНТІВ ЖИВЛЕННЯ НА ЇХ ОКУПНІСТЬ УРОЖАЄМ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	26
<i>І.І. Димитров, О.А. Барсукова</i>	ОЦІНКА ВПЛИВУ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЇВ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	29
<i>В.О. Довганчук</i>	ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ОРГАНІЧНИХ ДОБРІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ.....	30
<i>Д.В. Друмов, Л.Ю. Божко</i>	ВПЛИВ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ НА РОЗВИТОК ЛУГОВОГО МЕТЕЛИКА.....	32
<i>О.Л. Жабуровська</i>	ВПЛИВ РІЗНИХ НОРМ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НА ПОЖИВНИЙ РЕЖИМ ЧОРНОЗЕМУ ОПІДЗОЛЕНОГО.....	33

<i>А. В. Заболотна, О. І. Заболотний</i>	ФОРМУВАННЯ ЛИСТКОВОЇ ПОВЕРХНІ РОСЛИН ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ГЕРБІЦИДУ ЛІНТУР 70 WG І РРР ЕМІСТИМ С.....	34
<i>О. І. Заболотний, А. В. Заболотна</i>	СТРУКТУРА ЕПІДЕРМІСУ ЛИСТКІВ КУКУРУДЗИ ЗА ДІЇ ГЕРБІЦИДУ МАЙСТЕР І РЕГУЛЯТОРА РОСТУ ЗЕАСТИМУЛІН.....	36
<i>І.Р. Заболотна, І.П. Діордієва</i>	ПОТЕНЦІАЛ МІЖВИДОВИХ ГІБРИДІВ М'ЯКОЇ ПШЕНИЦІ З УЧАСТЮ ПШЕНИЦІ СПЕЛЬТИ.....	38
<i>І.Л. Заморська</i>	ЯКІСНИЙ І КІЛЬКІСНИЙ СКЛАД ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ ЯГІД СУНИЦІ.....	39
<i>С. Ф. Звіряка</i>	РІСТ І ВРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ ПРИ ВИРОЩУВАННІ НА ЗЕРНО ЗАЛЕЖНО ВІД ПРОСТОРОВОГО І КІЛЬКІСНОГО РОЗМІЩЕННЯ РОСЛИН В АГРОЦЕНОЗІ.....	40
<i>А.А. Зубкова</i>	СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ, ЙОГО ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ.....	41
<i>Ю.І. Івасюк</i>	СТАН МІКРОБІОЦЕНОЗУ РИЗОСФЕРИ СОЇ ЗА КОМПЛЕКСНОГО ВПЛИВУ ГЕРБІЦИДУ І РІСТРЕГУЛЮВАЛЬНИХ РЕЧОВИН.....	42
<i>А.О. Ільїна</i>	ВПЛИВ АГРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ УМОВ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ВІВСА.....	44
<i>В. П. Карпенко, Р. М. Притуляк, А. О. Чернега</i>	ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ЗЕРНА ТРИТИКАЛЕ ОЗИМОГО ЗА РОЗРІЗНЕНОЇ ТА ІНТЕГРОВАНОЇ ДІЇ РІЗНИХ НОРМ ГЕРБІЦИДІВ І РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН	45
<i>М.В. Карпенко</i>	УРОЖАЙНІСТЬ СУНИЦІ САДОВОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ТОРФОВИХ ГУМАТІВ.....	47
<i>В. В. Кецкало</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ РОСЛИН НА ПОСІВАХ БУРЯКУ СТОЛОВОГО В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	48
<i>М.И. Киселева, В.В. Любич</i>	УСТОЙЧИВОСТЬ СОРТОВ ПШЕНИЦЫ ОЗИМОЙ К ВОЗБУДИТЕЛЯМ БУРОЙ РЖАВЧИНЫ, ПОЛУЧЕННЫХ ОТ СКРЕЩИВАНИЯ СО СПЕЛЬТОЙ.....	50
<i>Л.П. Коляда, В.П. Коляда</i>	ВИКОРИСТАННЯ СПЕКТРАЛЬНИХ ІНДЕКСІВ ПРИ ВИЗНАЧЕННІ СТУПЕНЮ ПІДДАТЛИВОСТІ ҐРУНТІВ ДЕФЛЯЦІЇ	52
<i>О. Б. Конончук, А. О. Конончук, І.Д. Жил'як, В.М. Світовий, І.В. Затовський</i>	ФІЗІОЛОГО-БІОХІМІЧНІ ПРОЦЕСИ СОЇ КУЛЬТУРНОЇ ЗА ДІЇ КОМПОЗИЦІЙ РІСТРЕГУЛЯТОРІВ І МОЛІБДЕНУ	53
<i>Т.К. Костюкевич, А.А. Філіпчук</i>	УМОВИ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЮ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	55

<i>К.С. Крупей, О.М. Волошина</i>	ВПЛИВ ОРГАНІЧНИХ КИСЛОТ НА СИНТЕЗ ПІГМЕНТУ В ДРІЖДЖІВ RHODOTORULA GLUTINIS Y-1333 В ПРИСУТНОСТІ ІОНІВ ЦИНКУ (II).....	57
<i>В.А. Кузут</i>	АГРОЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКУ У СТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ.....	59
<i>К.В. Куцик, В.Р. Черлінка</i>	ГІС «СИСТЕМА ДОБРИВ» НА ОСНОВІ БАЗИ АНАЛІТИЧНИХ ДАНИХ.....	60
<i>І.Б. Леонтюк</i>	АКТИВНІСТЬ ОКИСНО-ВІДНОВНИХ ПРОЦЕСІВ В РОСЛИНАХ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА ДІЇ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	61
<i>М. О. Макаrchук</i>	ЗБИРАЛЬНА ВОЛОГІСТЬ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД МАТЕРИНЬСЬКОГО КОМПОНЕНТА ТА АГРОЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ ЗОНИ ВИРОЩУВАННЯ.....	63
<i>О.П. Накльока</i>	ВРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАГУЩЕНОСТІ РОСЛИН ТА СПОСОБУ ВИСАДЖУВАННЯ РОЗСАДИ.....	65
<i>С.О. Петренко, В.С. Чуйко</i>	РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ КОНСТРУКЦІЙ НАСАДЖЕНЬ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГРУШІ У ПІВДЕННОМУ СТЕПУ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я УКРАЇНИ	66
<i>С.О. Петренко, О.В. Борейко</i>	ТЕХНОЛОГІЧНІСТЬ ЗИМОВИХ СОРТІВ ЯБЛУНІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ДО УМОВ ВИРОЩУВАННЯ В САДУ ГОЛЛАНДСЬКОГО ТИПУ.....	68
<i>Л.Ф. Підан</i>	АГРОБІОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ СИНТЕЗУ СУМИ ХЛОРОФІЛУ (А+В) В ПОСІВАХ СОНЯШНИКУ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ГЕРБИЦИДІВ І РЕГУЛЯТОРА РОСТУ РОСЛИН...	70
<i>В.В. Поліщук, О.В. Поліщук</i>	ПОЛЬОВА СХОЖІСТЬ НАСІННЯ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ BETA VULGARIS L. ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕМПЕРАТУРИ ҐРУНТУ.	72
<i>S.P. Poltoretskyi</i>	CROP CAPACITY AND QUALITY OF MILLET SEEDS DEPENDING ON THE TERMS AND METHODS OF SOWING UNDER CONDITIONS OF RIGHT-BANK FOREST-STEPPE.....	74
<i>Н. М. Полторецька, В. Я. Білоножко</i>	АКТИВНІСТЬ РОСТОВИХ ПРОЦЕСІВ РОСЛИН ГРЕЧКИ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ.....	75
<i>Л.В. Попова</i>	ВПЛИВ ПОЛІМІКСОБАКТЕРИНУ НА ЕЛЕМЕНТИ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА УРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ СОРТУ ЖАЙВІР В УМОВАХ ПІВДЕННОЇ СТЕПОВОЇ АГРОКЛІМАТИЧНОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ.....	77
<i>І.В. Прокопчук, О.В. Нікітіна</i>	ВИНЕСЕННЯ КАЛІЮ ВРОЖАЄМ КУЛЬТУР ПОЛЬОВОЇ СІВОЗМІНИ.....	78
<i>С.В. Прокопчук</i>	ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ І БАКТЕРІАЛЬНОГО ПРЕПАРАТУ ПІД НУТ.....	80

<i>М.М. Ptashnyk, Н.М. Hospodarenko</i>	EFFECT OF SPECIES, NORMS AND TIMING OF NITROGEN FERTILIZERS ON STRUCTURAL ELEMENTS OF WINTER RYE HARVEST.....	82
<i>Л.В. Розборська</i>	ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ НОРМ ГЕРБІЦИДУ ЛОНТРИМ..	83
<i>В.Я. Рудницький, В.Р. Черлінка</i>	КОРЕЛЯЦІЯ ГЕОМОРФОЛОГІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ІЗ СТРУКТУРОЮ ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ.....	85
<i>Г.Я. Слободяник, Н.Ю. Головацька, Н.С. Крещенко</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СПОСОБІВ ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ БАТУН.....	86
<i>Г.Я. Слободяник, К.І. Сергєєва, В.В. Проскурова</i>	ЗАСТОСУВАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ТА БІОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ ЦИБУЛІ ПОРЕЙ	88
<i>А.С. Слонь, Н.В. Бровко</i>	СМОРОДИНОВА СКЛІВКА В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	89
<i>М.Г. Собко, О.М. Собко</i>	ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ЧОНОЗЕМУ ТИПОВОГО НА ЙОГО ВОДНОФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ.....	91
<i>О.М. Собко</i>	ВПЛИВ СПОСОБУ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА ЙОГО ВОЛОГОСТІ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВНІЧНО-СХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	93
<i>О.Ю. Стасіневич, В.О. Бортник</i>	ВПЛИВ ТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРИВ У ПОЛЬОВІЙ СІВОЗМІНІ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	95
<i>Р.Ю. Сухомейло</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПІСЛЯЖНИВНОГО ПОСІВУ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ НА СИДЕРАТИ ПІД БУРЯКИ ЦУКРОВІ	96
<i>О. В. Телегуз</i>	ОСОБЛИВО ЦІННІ ҐРУНТИ ОРНИХ ЗЕМЕЛЬ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	98
<i>А.Г. Тернавський</i>	ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ТА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОДІВ ОГІРКА ГІБРИДА АТЛАНТІС В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	100
<i>Д.В. Ткачук</i>	АНАЛІЗ ПОЛЬОВОЇ СІВОЗМІНИ У ДП «ХАРВІСТ–УМАНЬ» АГРОЦЕХ С. ТОМАШІВКА УМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	101
<i>Г.В. Тоболова</i>	ИЗУЧЕНИЕ ФОТОСИНТЕТИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ ТЕТРАПЛОИДНОГО ВИДА TRITICUM CARTHLICUM NEVSKI. В УСЛОВИЯХ СЕВЕРНОГО ЗАУРАЛЬЯ.....	103
<i>А.В. Толмачова</i>	ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА ФОРМУВАННЯ АСИМІЛЯЦІЙНОЇ ПОВЕРХНІ ПОСІВІВ СОЇ.....	105
<i>О. М. Філонова</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВРОЩУВАННЯ КОРІАНДРУ ПОСІВНОГО ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ СІВБИ.....	106

<i>Л.В. Флоря</i>	ОЦІНКА АГРОЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОМУ ПРИЧОРНОМОР'І.....	108
<i>Л.М. Худік, О.В. Мельник</i>	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТА МІКРОБІОЛОГІЧНІ ПОШКОДЖЕННЯ ЯБЛУК РАННЬОЗИМОВИХ СОРТІВ, ОБРОБЛЕНИХ ІНГІБІТОРОМ ЕТИЛЕНУ ПІСЛЯ ЗБИРАННЯ...	109
<i>Я. Г. Цицюра, С. А. Горпинюк</i>	ФОРМУВАННЯ НАСІННЄВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТОСУМІСНИХ ПОСІВІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО.....	110
<i>С.В. Щетина, І.Д. Жиляк, С.Ю. Сенік, І.М.Мандзюк, М.Б. Бандрівчак</i>	ВПЛИВ БАКОВИХ СУМІШЕЙ ГЕРБІЦИДІВ ІЗ РЕГУЛЯТОРАМИ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЗАБУРЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ МОРКВИ.....	112
<i>Р.В. Яковенко</i>	ПОЗАКОРЕНЕВЕ УДОБРЕННЯ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР.....	113
<i>А.І. Яцко</i>	ШЛЯХИ ВИХОДУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ НА СТІЙКІ ПОЗИЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ.....	115
ЛІСІВНИЦТВО І САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО		
<i>О.А. Балабак</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ФОРМ, СОРТІВ І ГІБРИДІВ ФУНДУКА В УКРАЇНІ.....	117
<i>О.Б. Бондар</i>	ЛІСІВНИЧО-ТИПОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВОДОЗБОРУ РІЧКИ ЛОПАНЬ	119
<i>Л.О. Герасимчук, М.В. Ващенко</i>	ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА СТАНУ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ДП «ЧЕРВОНОАРМІЙСЬКИЙ ЛІСГОСП АПК.....	121
<i>О.О. Дубін</i>	ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРІЙ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ М. УМАНЬ ПО ВУЛИЦІ ВІЛЬЯМСА, 34.....	122
<i>А.В. Житовоз</i>	ЕКОЛОГІЧНІ ЗАГРОЗИ БІОРІЗНОМАННІТТЮ В ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ.....	124
<i>Н.В. Мірошник, П.В. Маціборук</i>	ВПЛИВ РЕКРЕАЦІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ТРАВ'ЯНИЙ ПОКРИВ УЗЛІСНИХ НАСАДЖЕНЬ ЧЕРКАСЬКОГО БОРУ.....	126
<i>Ю. М. Мусієнко</i>	СОСНА ВЕЙМУТОВА (PINUS STROBUS L.) В УКРАЇНІ.....	128
<i>А.В. Періг</i>	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТА БЛАГОУСТРОЮ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ В М. ВІННИЦЯ.....	130
<i>А.А. Пиж'янова А.Ф. Балабак</i>	МОРФОГЕНЕЗ УТВОРЕННЯ АДВЕНТИВНИХ КОРЕНІВ У ЗЕЛЕНИХ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ СОРТІВ ЧОРНИЦІ ВИСОКОРОСЛОЇ (VACCINIUM CORYMBOSUM L.).....	132
<i>Н.Е. Ружицька</i>	БІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАМПСИСУ КРУПНОКВІТКОВОГО (CAMPSIS GRANDIFLORA L.) ТА ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	134

<i>В. В. Коніщук</i> <i>О. І. Скакальська</i>	ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КОЛЕКЦІЇ РАРИТЕТНИХ ГЕЛОФІТІВ РОДІВ <i>DROSER</i> L., <i>PINGUICULA</i> L. У КРЕМЕНЕЦЬКОМУ БОТАНІЧНОМУ САДУ.....	136
<i>Л.М. Тимошенко</i>	ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В УМОВАХ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	137

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

<i>А.В. Войтік,</i> <i>Ю.О. Шмаков</i>	ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ТЕХНОЛОГІЙ РОЗКРИТТЯ ТА ВІДОКРЕМЛЕННЯ ВІДСАДКІВ КЛОНОВИХ ПІДЩЕП.....	139
<i>І.В. Гайдай,</i> <i>Г.С. Гайдай,</i> <i>І.О. Єнев</i>	КОНЦЕПЦІЯ ЗАГАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ, ЇЇ РІВЕНЬ, НОВИЗНА ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ.....	140
<i>Ю.О. Ковальчук</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФОРМУВАННЯ МІКРОСТРУКТУРИ СТАЛІ 45 В ЗОНІ ЛАЗЕРНОГО ВПЛИВУ ДЛЯ ОПТИМАЛЬНОГО ВИБОРУ РЕЖИМІВ ЛАЗЕРНОЇ ОБРОБКИ.....	142
<i>В.В. Кравченко,</i> <i>С.В. Гнелиця</i>	ОГЛЯД ЗАСОБІВ МЕХАНІЗАЦІЇ ДЛЯ ПОДРІБНЕННЯ ГІЛОК.....	144
<i>А.Ю. Ліннік,</i> <i>В.В. Камишанов,</i> <i>І.І. Семенів</i>	АПАРАТ ДЛЯ ОДНОЧАСНОГО ЗРІЗУ ГИЧКИ ТА ДООЧИЩЕННЯ ГОЛІВОК КОРЕНЕПЛОДІВ.....	145
<i>І.О. Лісовий</i>	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОСІВНОЇ ТЕХНІКИ.....	147
<i>С.С. Миронюк</i>	ЗБЕРЕЖЕНІСТЬ ПЛОДІВ БАКЛАЖАНА ЗА ОБРОБЛЕННЯ РЕЧОВИНАМИ АНТИМІКРОБНОЇ ДІЇ	149
<i>А.В. Невзоров</i>	ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЗНОСОСТІЙКОСТІ РОБОЧИХ ОРГАНІВ ҐРУНТООБРОБНИХ МАШИН.....	150
<i>Р.В. Оляднічук</i>	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ҐРУНТООБРОБНИХ МАШИННО-ТРАКТОРНИХ АГРЕГАТІВ ЗА РАХУНОК ОПТИМІЗАЦІЇ РЕЖИМІВ РОБОТИ АГРЕГАТУ.....	151

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

<i>О.В. Василюшина</i>	ЗМІНИ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ ПЛОДІВ ВИШНІ ЗА РІЗНИХ СПОСОБІВ ЗАМОРОЖУВАННЯ.....	153
<i>І.В. Гайдай,</i> <i>Ю.В. Нарісламова,</i> <i>Г.С. Гайдай</i>	ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕДУР, ЗАСНОВАНИХ НА ПРИНЦИПАХ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ.....	154
<i>Л.І. Головкіна</i>	ОЦІНКА БЕЗПЕЧНОСТІ БУЛЬБ КАРТОПЛІ.....	156
<i>Є.А. Дмитрук,</i> <i>В. В. Любич,</i> <i>В.В. Новіков,</i>	ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ЛУЩІННЯ ПІД ЧАС ВИРОБНИЦТВА НЕДРОБЛЕНОЇ КРУПИ З ТРИТИКАЛЕ.....	157

<i>К.В. Костецька</i>	ТОВАРНИЙ СТАН ПЛОДІВ БАКЛАЖАНА, ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО ТА ПОМІДОРА ЗА УМОВ КОРОТКОСТРОКОВОГО ЗБЕРІГАННЯ.....	158
<i>О.В. Мироненко, Г.С. Гайдай</i>	РІВЕНЬ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ– НАЙАКТУАЛЬНІША ПРОБЛЕМА ДЛЯ КОЖНОГО ТОВАРОВИРОБНИКА.....	160
<i>Н.М. Осокіна, В.В. Любич, В.В. Возіян</i>	ВМІСТ КРОХМАЛЮ В ЗЕРНІ СПЕЛТИ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ.....	161

ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО

<i>Л. П. Альошкіна</i>	СВІТОВИЙ ДОСВІД ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	164
<i>Г.Ю. Аніщенко</i>	УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА НА ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....	166
<i>І. А. Бержанір, С. С. Берендій</i>	НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	168
<i>В.П. Бечко</i>	ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА МЕТОДИ ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ.....	170
<i>О.Є. Біла</i>	РОЗВИТОК АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	173
<i>В.В. Бобко</i>	ПРОБЛЕМА ВИЗНАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СУЧАСНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ	174
<i>О. Бондар</i>	РИНОК СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ.....	175
<i>В.В. Бондарець</i>	КЛАСИФІКАЦІЯ СТРАТЕГІЙ ДОСЯГНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ МОЛОКОПЕРЕРОБНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....	177
<i>П.М. Боровик, Д.В. Поліщук</i>	ПРОБЛЕМИ ВУЗІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ПОЛОЖЕНЬ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ.....	179
<i>Н.І. Гвоздеї</i>	ФІНАНСОВИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ЙОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ І СТАБІЛІЗАЦІЇ.....	180
<i>А.Д. Джугостранська</i>	РОЗРОБКА КОМПЛЕКСУ ЗАХОДІВ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПАТ «УМАНЬФЕРММАШ».....	182
<i>І.В. Колінчак</i>	ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА.....	183
<i>М.А. Коротєєв</i>	НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	185
<i>О.І. Крочак</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ ЗЕМЛІ В ПІДПРИЄМСТВАХ.....	187

<i>В.О. Мидинська</i>	ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ РОЛІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	189
<i>К.М. Мельник</i>	ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАХУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ДЕПОЗИТІВ.....	192
<i>А.В. Мельник, А.М.Хмельницька</i>	РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ.....	194
<i>М.М. Нагайчук</i>	ОСНОВНІ ЗАСОБИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАННЯ ТА ОБЛІКУ.....	195
<i>М. О. Неумита</i>	ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СТРАХОВОГО РИНКУ.....	196
<i>Н.В. Оляднічук</i>	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	198
<i>Л.А. Панкратова</i>	ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СИСТЕМІ БАНКІВСЬКОГО КОНТРОЛЮ.....	200
<i>Л.А. Пархоменко</i>	ЗАЙНЯТИСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ.....	202
<i>Н.Я. Пітель</i>	ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	203
<i>О.М. Поліщук</i>	СКЛАДАННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА.....	205
<i>О.Т. Прокопчук, Ю.В. Улянич</i>	МИТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ.....	207
<i>О.Т. Прокопчук</i>	ТЕОРІЯ РИЗИКІВ ТА СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	210
<i>Л.О. Селезень</i>	ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	213
<i>О.В. Семенда</i>	ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЛІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	215
<i>С.Д. Скуртол</i>	ОБЛІК ВИТРАТ В МІЖНАРОДНІЙ ПРАКТИЦІ.....	217
<i>А.А. Сліпко</i>	ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В СВК «АГРОСВІТ» ЛЮБАШІВСЬКОГО РАЙОНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	218
<i>Д. М. Соковніна</i>	СУТНІСТЬ ТА СФЕРА СТРАТЕГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ.....	220
<i>А. Стойченко</i>	СУЧАСНИЙ СТАН КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ.....	222
<i>І.Б. Тернавська</i>	СТРАТЕГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	223

<i>А.Ю. Токар, Н.С. Руда</i>	ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА І ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕРОБЛЕННЯ ПЛОДІВ ТА ОВОЧІВ У ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ.....	224
<i>Ю.В. Улянич, К.Ф. Улянич</i>	ОСНОВИ РОЗВИТКУ КАПІТАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	226
<i>Н.В. Феденко</i>	ЗНАЧЕННЯ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	228
<i>А.О. Харенко</i>	АНАЛІЗ КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГУ ПАТ «УМАНЬФЕРММАШ».....	229
<i>О.Г. Шайко</i>	ВИБІР ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК СКЛADOVA ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	231
<i>Н.О. Шевченко</i>	ОПТИМІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.....	233
<i>Б. В. Школьний</i>	АВТОМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИКЛАДНИХ РІШЕНЬ АДАПТОВАНИХ ПІД ІНДИВІДУАЛЬНІ УМОВИ ПІДПРИЄМСТВА В 1С: БУХГАЛТЕРІЯ 8.0.....	234

МЕНЕДЖМЕНТ

<i>Ю.Л. Зборовська</i>	РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	236
<i>Л.О. Кустріч</i>	УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	237
<i>І.М. Новак</i>	СТАН ВІТЧИЗНЯНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИНКУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВІДТВОРЮВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	238
<i>Н.О. Петренко</i>	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	240
<i>С.В. Тимчук</i>	РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	242

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАУКИ

<i>А.П. Березовський, Е.В. Прокопенко</i>	ОСВІТЛЕНІСТЬ ЯК ФІЗИЧНИЙ ФАКТОР ВПЛИВУ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ТА САМОПОЧУТТЯ ПРАЦІВНИКІВ.....	244
<i>Л.М. Нещадим</i>	РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ НА ЧЕРКАЩИНІ.....	246
<i>О.П. Томнюк</i>	РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ НПП "ЧЕРЕМОСЬКИЙ".....	248
<i>В.В. Чорний</i>	РОЗВИТОК ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК УСПІШНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	249

фіскальну службу України, яка займатиметься питаннями податкової та митної політики.

В цілому ж, слід зазначити, що становлення новоствореної (реорганізованої) Державної фіскальної служби та оптимізація діяльності її структурних підрозділів, що регулюють здійснення митної справи триватиме і надалі.

ТЕОРІЯ РИЗИКІВ ТА СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

О.Т. ПРОКОПЧУК, кандидат економічних наук

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

Сільськогосподарське виробництво вирізняється високим ступенем ризиків. Це пов'язане з тим, що воно є сферою діяльності, на успішність якої значною мірою впливають різноманітні погодні та кліматичні фактори, дію яких у багатьох випадках контролювати неможливо. До того ж сільськогосподарські виробники стикаються і з таким ризиками, як коливання цін, зміни врожайності, непослідовність державної політики. Результатом дії цих ризиків є значні коливання доходів по роках. За даних умов необхідним складовим елементом ринкової інфраструктури є система мінімізації сільськогосподарських ризиків, яка є комплексом ефективних механізмів та інструментів держави і приватного сектору та однією із базових частин сталого розвитку галузі.

В процесі розвитку суспільства та поглиблення взаємозв'язків всередині соціуму ризик почав привертати до себе дедалі більше уваги, його присутність суттєво позначалась не лише на економічних результатах, але й на інших результатах діяльності людини. І, як наслідок, теорія ризику виокремилась в самостійну течію, почала активно досліджуватись та розвиватись. У зв'язку з необхідністю винайдення інструментів уникнення невизначеності або ж запобігання виникнення непередбачуваних подій чи мінімізації їх негативного впливу було започатковано ряд теорій (теорія ігор, теорія ймовірності тощо) та теоретичних підходів. Так, нині ми можемо зустріти ризик в словниках практично всіх суспільних наук, при цьому кожен з них має власне трактування та обґрунтований понятійно-категоріальний апарат. Спільним для всіх є сама сутність поняття, яка визначається як можливість настання небезпеки або невдачі.

З точки зору економіки, будь-яка невдача розглядається через призму майнових втрат або збитків. Одним з перших, хто звернув увагу на існування невизначеності в процесі господарської діяльності та її вплив на кінцеві результати був Ф. Найт, який висловив думку про те, що саме невизначеність є джерелом чистого прибутку чи збитку. В подальшому, майже всі економісти свою увагу при вивченні ризику концентрували навколо оцінки впливу невизначеності на прийняття рішень та, відповідно, кінцеві результати господарської діяльності.

На сучасному етапі розвитку економічних знань проблемам ризику приділяється дедалі більше уваги. Багато вчених під ризиком розуміють не лише ймовірність появи непевних (випадкових) подій і збитків, а й самі такі події та об'єкти – носії ризику. Через таку неоднозначність існує велика кількість трактувань поняття ризик.

В сучасному законодавстві страховий ризик трактується як певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховим ризиком є той, що може бути оцінений з точки зору ймовірності настання страхового випадку і кількісних розмірів можливого збитку. Ключові критерії визначення ризику страховим, а також опис їх окремих характеристик, ґрунтуючись на роботах окремих вчених, є наступними:

- *можливість* (ризик, який включається в обсяг відповідальності страхувальника, повинен бути можливий);

- *випадковість* (ризик повинен носити випадковий характер. Об'єкт стосовно якого виникають страхові правовідносини, характеризується нестійким, тимчасовим типом зв'язку і не повинен наражатися на небезпеку, яка заздалегідь відома страхувальникові або власникові об'єкта страхування. При цьому всім сторонам, що беруть участь в договорі страхування, заздалегідь не відомі конкретний час страхового випадку і можливий розмір заподіяного збитку);

- *порівнюваність* (випадковість вияву даного ризику потрібно порівнювати з масою однорідних об'єктів. З цієї метою організовується відповідне статистичне спостереження, аналіз даних якого дозволяє встановити адекватну прогнотіву страхову премію. Дані статистики дають змогу судити про закономірність вияву ризику стосовно сукупності однорідних об'єктів);

- *нейтральність* (настання страхового випадку, виражене в реалізації ризику, не повинне бути пов'язане з волевиявленням страхувальника або іншої зацікавленої особи. Не бажано приймати на страхування ризики, пов'язані з намірами страхувальника (*спекулятивні ризики*));

- *невідомість* (факт настання страхового випадку невідомий у часі і просторі);

- *масштабність* (страхова подія не повинна перерости до розмірів катастрофи, тобто не охоплювати масу об'єктів у рамках великої страхової сукупності, заподіюючи масові збитки);

- *об'єктивність* (шкідливі наслідки реалізації ризику слід об'єктивно виміряти і оцінити. Масштаби шкідливих наслідків повинні бути досить великими і стосуватися інтересів страхувальника (*страхові інтереси*)).

Серед різноманітних способів мінімізації негативних наслідків виникнення окремих ризиків найбільшого розповсюдження набуло страхування. За своєю сутністю страхування являється способом передати ризики (тобто невпевненість, невизначеність, страх) третій стороні. Свій початок історія страхування, як сфера реалізації економічних відносин, бере від стародавньої держави (закони Хаммурапі), де передбачалось укладення

угоди між учасниками торгового каравану про перерозподіл збитків, зазнаних одним із учасників каравану внаслідок нападу розбійників, пограбування, крадіжок тощо між усіма учасниками.

Прийнято вважати, що найвиразніше порівняно з іншими народами давнини, взаємне страхування було розвинуто в Стародавньому Римі.

На територію сучасної України страхування прийшло практично одночасно з різних країн. З одного боку – популяризація страхування в Російській імперії, а з іншого – достатньо активний розвиток системи фінансових установ в Західній Україні, яка належала до тогочасної Австро-Угорської Імперії. При цьому, віддамо належне такому сучасному поняттю як інтеграція. Саме інтеграція російський торгових домів в європейську фінансову систему сприяла формуванню відповідних підходів у торгівлі, зокрема, використанню найсучасніших, на той час, фінансових інструментів, до яких уже належало і страхування. Що ж до ролі австро-угорської фінансової системи в розвитку страхування в Україні, то саме на цей період припадають перші спроби на теренах нашої держави застосувати страхування у сільському господарстві. Спочатку страхування концентрувалось на ризиках, пов'язаних із пошкодженням або загибеллю майна від пожежі – найбільшій проблемі тогочасного суспільства, однак з часом воно розповсюдилось і на інші ризики.

Традиційно страхуванню на різних етапах розвитку притаманними були як принцип добровільності так і обов'язковості. При цьому історія страхування знає випадки одночасного використання обох принципів, залежно від об'єкта страхування. Кожен із наведених вище етапів розвитку страхування також позначався і на еволюції страхування в сільському господарстві. Поступово воно набувало визначеності. Було розроблено правила страхування, розраховано страхові тарифи з допустимими межами їх коливання, визначені права й обов'язки страховика та страхувальника.

Із виокремленням України зі складу радянського союзу державна політика була спрямована на розвиток ринкових відносин в тому числі в сільському господарстві. За цих умов не останню роль відіграє ефективна система страхування в сільському господарстві, як елемент фінансової стабільності та інвестиційної привабливості галузі.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Л.О. СЕЛЕЗЕНЬ, студентка

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

Україна як аграрна країна має великий потенціал розвитку і можливості виходу на міжнародний ринок. Разом з тим розвиток сільського господарства тісно пов'язаний з високим рівнем ризику. Ризик у сільському господарстві полягає у відсутності гарантій отримання результатів виробничої діяльності під впливом різних чинників, насамперед природних. Одним із способів зменшення та розподілу ризиків є передача їх за певну плату професійним організаціям,

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**“АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ
АГРАРНОЇ НАУКИ”**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної аграрної науки», 19-20 листопада 2014 р. / Редкол.: Непочатенко О.О. (відп. ред.) та ін. – К.: ЗАТ «НІЧЛАВА», 2014. – 252 с.

*Технічний редактор, художнє оформлення
і комп'ютерна верстка І.В. Прокопчук*

Друкарська підготовка і друк – СПД І.М. Трубак

Підписано до друку 01. 09. 2014. Формат 60 x 84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Фіз. друк. арк. 13,7. Ум. друк. арк. 15,7. Наклад 150.

Закрите акціонерне товариство «Нічлава»
03680, м. Київ-680, вул. Героїв Оборони, 10

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 556 від 08. 08. 2001 р.

Віддруковано ПАТ “ВІПОЛ”. 03151, Київ, вул. Волинська, 60
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру серія
ДК № 4404 від 31.08.2012 р
Зам. 13-405.